

Informace k používání motorových naft obsahujících biosložku

Motorové nafty v ČR obsahují již od podzimu 2007 biosložku, která je tvořena methylestery kyselin z řepkového oleje (MEŘO). Obsah této biosložky v naftě se postupně zvyšuje; od prvotních 2 % obj. přes současných 4,5 % obj. k očekávaným 6,3 % obj. od dubna 2010. MEŘO používané jako biosložka do nafty musí odpovídat požadavkům uvedeným v normě ČSN EN 14 214. Přesto, že tato biosložka splňuje kvalitativní požadavky, může se, zejména při delším skladování, negativně projevovat a to tvorbou lepivých až pevných úsad, uvolňováním starších pevných úsad ve skladovacích a vozidlových nádržích, ucpáváním palivových filtrů, popř. hydrolytickým rozkladem v přítomnosti vlhkosti v naftě. Jedná se vesměs o déleodobější procesy, ke kterým může docházet hlavně při různých formách skladování nafty, která zůstává delší dobu v klidu. Při nízkých venkovních teplotách v zimním období přítomná biosložka navíc zhoršuje bod zákalu (teplotu vylučování parafinů - TVP) zimní nafty. Z uvedených důvodů se proto doporučuje pro běžné používání motorové nafty s biosložkou, aby byla spotřebována do tří měsíců od nákupu. Pro bezproblémové provozování zařízení, která pracují jenom občas a jsou vybavena nádržemi s dlouhodobou zásobou nafty jako jsou např. záložní dieselaagregáty pro výrobu elektrického proudu v elektrárnách, nemocnicích a pod. nebo pro dlouhodobé skladování nafty (státní hmotné rezervy) se doporučuje používat naftu bez biosložky. Pro běžné spotřebitele bývají k dispozici motorové nafty určené pro velmi nízké zimní teploty (tzv. arktické nebo speciální zimní nafty), které neobsahují biosložku a proto mohou být dlouhodobě skladovány jak ve skladovacích nádržích, tak ve vozidlových nádržích.

Jednou z rizikových oblastí používání motorové nafty s biosložkou jsou motorová vozidla, stavební a zemědělské stroje a mechanismy, které jsou, zejména přes zimní období, déleodobě odstavovány. V důsledku nízkých teplot a přítomnosti MEŘO může tak v nádržích a palivových cestách vozidel a jiných mechanismů docházet k výše popsaným jevům, při velmi nízkých teplotách se mohou z nafty také vylučovat parafiny.

Je proto riskantní ponechávat ve vozidlových nádržích motorovou naftu (byť i běžný zimní druh) s biosložkou a to v jakémkoliv množství. Vyplatí se naftu s biosložkou vypustit, do nádrže natankovat alespoň minimální množství nafty bez biosložky (arktickou nebo speciální zimní naftu), vyměnit nebo vyčistit palivový filtr, dostatečným protočením motoru dostat tuto naftu z nádrže do celého palivového traktu až po vstřikovače a teprve poté vozidlo odstavit. Nelze doporučit pouhé naředění paliva s biosložkou původně přítomného v nádrži palivem bez biosložky neboť pravděpodobnost případných nepříjemností se může snížit, nikoliv ale zcela vyloučit. Smícháním např. zimní nafty třídy F s biosložkou a arktické nafty bez biosložky nemá totiž výsledná směs vlastností arktické nafty ale její vlastnosti se pohybují mezi oběma druhy.

Obdobným způsobem by se mělo postupovat při skladování nafty ve skladovacích nádržích, kde se očekává několikaměsíční přítomnost nafty, navíc v "klidu", tedy prakticky bez odběru. Jak již bylo řečeno, namíchání nafty s biosložkou naftou bez biosložky případná rizika sníží ale zcela je nelze vyloučit. Přitom také záleží na změnách venkovních teplot, slunečním osvětlení nadzemních nádrží aj. **Proto lze doporučit k déleodobějšímu uskladnění rovněž naftu bez biosložky.** Není podstatné, zda je skladovací nádrž naplněna zcela nebo pouze částečně.

Arktické a speciální zimní nafty jsou na trhu v podstatě jedinými pohonnými hmotami pro naftové motory, do kterých se nepřidává biosložka. Arktické nafty jsou určeny pro velmi nízké zimní teploty (hluboko pod -20°C). Při jejich používání mimo zimní období, při plusových teplotách, bývá někdy žádoucí přidat do nich aditivum zlepšující mazivost. To neplatí pro speciální zimní naftu OMV, která se nabízí pod označením SADK (Spezial Austro Diesel Kraftstoff). Tato motorová nafta má vlastnosti včetně mazivosti shodné s běžnými typy letních i zimních naft, neobsahuje biosložku a snáší teploty pod -30°C.